

คำขวัญอำเภอท่าศาลา

“โมค๑ลานตั้งก๑อน

ทร๑พยากร๑ม๑กหลาย

หาดทร๑าย๑วาร๑ี

หม๑อ๑ดี๑บ้าน๑ย๑ง

ม๑ง๑เม๑อง๑มหา๑วิท๑ย๑าลัย

น๑้ำ๑ใส๑ป๑ลา๑ส๑ด

ง๑ด๑ง๑าม๑น๑้ำ๑ใจ “

ข้อมูลสภาพทั่วไปและการวิเคราะห์สถานการณ์ในปัจจุบัน

๑. ข้อมูลทั่วไปอำเภอท่าศาลา

สภาพทั่วไป

ลักษณะทางกายภาพ

ลักษณะทางกายภาพ

อำเภอท่าศาลาตั้งอยู่ริมทะเลอ่าวไทย อยู่ทางทิศเหนือของอำเภอเมืองนครศรีธรรมราช ห่างจากจังหวัดนครศรีธรรมราช ๓๐ กิโลเมตร ที่ตั้งของที่ว่าการอำเภอ ตั้งอยู่ที่ ถนนศรีท่าศาลา หมู่ที่ ๑ ตำบลท่าศาลา อำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช การคมนาคมขนส่งของอำเภอท่าศาลาทางบก มีทางหลวงสายต่างๆเป็นเส้นทางติดต่อกับชุมชนอื่นๆทั้งภายในและภายนอกอำเภอได้สะดวกโดยแยกออกเป็น

-ทางอากาศ : อำเภอท่าศาลาห่างจากท่าอากาศยานนครศรีธรรมราช ประมาณ ๑๕ กม.

ปัจจุบันมีสายการบินนกแอร์ ไทยแอร์เอเชีย และไทยไลอ้อนแอร์ ให้บริการบินตรงสู่กรุงเทพฯ รวม ๑๓ เที่ยวบินต่อวัน หรือ ๙๑ เที่ยวบินต่อสัปดาห์

-ทางรถยนต์ :ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๔๐๑ (ถนนเลียบชายฝั่งทะเลอ่าวไทย)

อาณาเขต

ทิศเหนือ ติดต่อกับ อำเภอสิชล จังหวัดนครศรีธรรมราช

ทิศตะวันออก ติดต่อกับ อ่าวไทย

ทิศใต้ ติดต่อกับ อำเภอเมือง และอำเภอพรหมคีรี จังหวัด

นครศรีธรรมราช

ทิศตะวันตก ติดต่อกับ อำเภอนบพิตำ จังหวัดนครศรีธรรมราช

ลักษณะภูมิประเทศ อำเภอท่าศาลา มีพื้นที่ประมาณ ๓๖๓,๘๙๑ ตร.กม. หรือประมาณ ๒๒๓.๔๓๒ ไร่ สภาพพื้นที่แบ่งเป็น

๑.พื้นที่เชิงเขา อยู่ทางด้านทิศตะวันตกเกิดจากแนวเทือกเขาหลวง ได้แก่ พื้นที่ตำบลตลิ่งชัน และบางส่วนของตำบลสระแก้ว โทคลาน ดอนตะโก มีป่าไม้อุดมสมบูรณ์มีพื้นที่บางส่วนอยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติเขานัน เป็นแหล่งต้นน้ำของคลองหลายสายที่ไหลผ่านหล่อเลี้ยงพื้นที่อำเภอท่าศาลาลงสู่อ่าวไทย สภาพดินเป็นดินร่วน และดินร่วนปนทราย เหมาะแก่การทำสวนผลไม้ ยางพารา เลี้ยงสัตว์

๒.พื้นที่ราบและที่ราบลุ่ม อยู่ทางตอนกลางของพื้นที่ตามแนวยาวจากเหนือจรดใต้ ได้แก่ ตำบลไทยบุรี ตำบลหัวตะพาน และบางส่วนของตำบลท่าซื่น โมคลาน ดอนตะโก โพธิ์ทอง ใช้เป็นที่นา และที่สวน

๓.พื้นที่ราบชายฝั่งทะเล ทางทิศตะวันออกตามแนวชายฝั่งจากเหนือจรดใต้ ประมาณ ๒๐ กิโลเมตร ชายฝั่งเป็นหาดทรายสลับกับป่าชายเลน ประเภทป่าโกงกาง ป่าแสม ได้แก่พื้นที่ตำบลกลาง

ตำบลสระแก้ว ตำบลท่าซิ่น ตำบลท่าศาลา ตำบลโพธิ์ทอง เป็นแหล่งท่องเที่ยว การทำการประมงชายฝั่ง การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ที่ราบใช้ทำสวนมะพร้าว ยางพารา ผลไม้ เลี้ยงสัตว์

ลักษณะภูมิอากาศ อำเภอท่าศาลาอยู่ติดทะเลจึงมีลมทะเลและลมบกพัดผ่านตลอดปี ทำให้อากาศอบอุ่นมีฝนตกชุกตลอดปี โดยจะตกหนักในเดือน ธันวาคม ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยปีละ ๒,๕๐๐ ลูกบาศก์เมตร มี ๒ ฤดูกาล คือ ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่เดือน มกราคม – กรกฎาคม ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่เดือน สิงหาคม – ธันวาคม

อำเภอท่าศาลา มี ๑๐ ตำบล หมู่บ้าน โดยแยกเป็นรายตำบล ดังนี้

๑.ตำบลกลาย	จำนวน ๑๒ หมู่บ้าน
๒.ตำบลดอนตะโก	จำนวน ๖ หมู่บ้าน
๓.ตำบลตลิ่งชัน	จำนวน ๙ หมู่บ้าน
๔.ตำบลท่าซิ่น	จำนวน ๑๕ หมู่บ้าน
๕.ตำบลท่าศาลา	จำนวน ๑๕ หมู่บ้าน
๖.ตำบลไทยบุรี	จำนวน ๑๐ หมู่บ้าน
๗.ตำบลโพธิ์ทอง	จำนวน ๘ หมู่บ้าน
๘.ตำบลโมคหลาน	จำนวน ๑๕ หมู่บ้าน
๙.ตำบลสระแก้ว	จำนวน ๑๑ หมู่บ้าน
๑๐.ตำบลหัวตะพาน	จำนวน ๙ หมู่บ้าน

๒. ข้อมูลทะเบียนผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ

๒.๑ เกษตรกรมาขึ้นขอขึ้นทะเบียนผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ(ทบ.๑) ทุกประเภท จำนวน ๙๙๓/ ราย คิดเป็นพื้นที่ ๑,๙๖๓.๘๖ ไร่

๒.๑.๑ เกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนประเภทฟาร์มยังชีพและพาณิชย์ ดังนี้

อำเภอ	พาณิชย์		ยังชีพ		รวม	
	จำนวน เกษตรกร	เนื้อที่เลี้ยง (ไร่)	จำนวน เกษตรกร	เนื้อที่เลี้ยง (ไร่)	จำนวน เกษตรกร	เนื้อที่เลี้ยง (ไร่)
ทาศาลา	๖๕๐	๑,๖๓๓/๖๑	๓๔๓/	๒๙๐.๒๕	๙๙๓/	๑,๙๖๓.๘๖

๒.๑.๒ เกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนประเภทพาณิชย์แยกตามกลุ่มชนิดสัตว์น้ำ ดังนี้

ชนิดสัตว์น้ำ	จำนวนเกษตรกร	เนื้อที่เลี้ยง (ไร่)
ปลาน้ำจืด	๓๙๒	๑,๖๓๓/๖๑
ปลาทะเล	๑๑๔	๒๑.๔๘
กุ้งทะเล	๑๐๓	๑,๑๒๑.๘๕
ปู	๑๑	๓๒.๘๐
สัตว์น้ำสวยงาม	๑๐	๐.๖๖
สัตว์น้ำอื่นๆ	๒๐	๑๓.๖๙

๒.๒ เกษตรกรมาขึ้นขอขึ้นทะเบียนผู้ประกอบการประมง (ทบ.๒)

จำนวน ๔๓ ราย แยกตามประเภทการค้าเนินกิจการ ดังนี้

ประเภทผู้ประกอบการ	จำนวน (ราย)
๑.ผู้ค้าปัจจัยการผลิตสัตว์น้ำ	๑
๒.แพ พอคคา ผู้รวบรวม	๓๑
๓.สถานประกอบการแปรรูปเบื้องต้น	๑๐
๔.สถานประกอบการห้องเย็น	๑
๕.สถานประกอบการแปรรูปพื้นเมือง	๓
๖.ผู้นำเข้าและส่งออกสัตว์น้ำ	๑

๒.๓ จำนวนเกษตรกรที่มาขึ้นทะเบียนผู้ทำการประมง(ทบ.๓) จำนวน ๔๓๕ ราย โดยแยกเป็นตำบลมีดังนี้

ตำบล	จำนวน(ราย)
๑.ตำบลดลิ่งชัน	๓/
๒.ตำบลไทยบุรี	๓/๓/

๓.ตำบลโมคลาน	๒
๔.ตำบลหัวตะพาน	๓
๕.ตำบลท่าซื่น	๓๓'
๖.ตำบลท่าศาลา	๓๐๙'
รวม	๔๓๕'

๒.๔ การขึ้นทะเบียนองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่น จำนวน ๑๔ องค์กร แยกตามประเภทองค์กร ประกอบด้วย

ประเภทองค์กร	จำนวนองค์กร
๑. ดานประมงชายฝั่ง	๙'
๒. ดานประมงนอกชายฝั่ง	๑
๓. ดานแปรรูป	๓
๔. ดานเพาะเลี้ยง	๑
รวม	๑๔

๒.๕ แหล่งน้ำ

๒.๕.๑ ลำน้ำที่สำคัญ

๑. คลองกลาย ต้นน้ำเกิดจากเทือกเขาหลวง ไหลผ่านตำบลนบพิตำ ตำบลกะหรอ ตำบลสระแก้ว ตำบลกลาย ออกทะเลที่ปากน้ำกลาย ระยะทางประมาณ ๕๐ กิโลเมตร

๒. คลองท่าเปรง ต้นน้ำเกิดจากเขาทุ่งใน เทือกเขาหลวง ไหลผ่านตำบลกะหรอ ตำบลไทยบุรี ตำบลท่าซื่น ตำบลท่าศาลา ออกทะเลที่ปากน้ำท่าสูง ระยะทางประมาณ ๓๐ กิโลเมตร

๓. คลองท่าพุด ต้นน้ำเกิดจากเขาไม้แบ่ง เทือกเขาหลวง ไหลผ่านตำบลกะหรอ ตำบลไทยบุรี ตำบลท่าศาลา ออกทะเลที่ปากน้ำท่าสูง ระยะทางประมาณ ๔๐ กิโลเมตร

๔. คลองชุมขลุ้ง ต้นน้ำเกิดจากเขาไม้แบ่ง เทือกเขาหลวง ไหลผ่านตำบลโมคลาน ตำบลหัวตะพาน ตำบลท่าศาลา ออกทะเลที่ปากน้ำท่าสูง ระยะทางประมาณ ๓๐ กิโลเมตร

๕. คลองในเขียว ต้นน้ำเกิดจากเขาชีแรด เทือกเขาหลวง ไหลผ่านตำบลดอนตะโก ตำบลโมคลาน ตำบลหัวตะพาน ตำบลท่าศาลา ออกทะเลที่ปากน้ำปากพะยิง ระยะทางประมาณ ๓๐ กิโลเมตร

๒.๕.๒ หนองบึง แบ่งตามตำบล มีดังนี้

- ตำบลกลาย มีหนองน้ำพังปริง หนองเปาะ หนองน้ำเวียน
- ตำบลท่าซื่น มีคลองเตียน หนองคลองตะเคียน หนองทุ่งลานควาย หนองคลองเกาะ หนองหารอีโป๊ะ คลองท่านาย คลองโธทอง ทุ่งสงวนโลโก้

- ตำบลดิ่งชัน มีหนองยายเขียว ห้วยเตาฮือ
- ตำบลไทยบุรี หนองขี้เป็ด หนองหารเปิด หนองวังแร่ หนองท่าจีน คลองลานควาย
- ตำบลสระแก้ว ทอนฟ้าผ่า ทอนเกาะตง ทอนผู้ใหญ่สง คลองกลาย หนองทอนมเหยงค์
- ตำบลดอนตะโก หนองหงส์
- ตำบลหัวตะพาน คลองชุมขลิง

หมายเหตุ หนองบึงบางแห่งตั้งขึ้นในช่วงหน้าแล้ง

๒.๕.๓ แหล่งน้ำเปิด

- ๑.คลองกลาย ต้นน้ำเกิดจากเทือกเขาหลวง ไหลผ่านตำบลนบพิตำ ตำบลกะหรอ ตำบลสระแก้ว ตำบลกลาย ออกทะเลที่ปากน้ำกลาย ระยะทางประมาณ ๕๐ กิโลเมตร
- ๒.คลองท่าเปรง ต้นน้ำเกิดจากเขาทุ่งใน เทือกเขาหลวง ไหลผ่านตำบลกะหรอ ตำบลไทยบุรี ตำบลท่าซิ่น ตำบลท่าศาลา ออกทะเลที่ปากน้ำท่าสูง ระยะทางประมาณ ๓๐ กิโลเมตร
- ๓.คลองท่าพุด ต้นน้ำเกิดจากเขาไม้แบ่งเทือกเขาหลวง ไหลผ่านตำบลกะหรอ ตำบลไทยบุรี ตำบลท่าศาลา ออกทะเลที่ปากน้ำท่าสูง ระยะทางประมาณ ๔๐ กิโลเมตร
- ๔.คลองชุมขลิง ต้นน้ำเกิดจากเขาไม้แบ่ง เทือกเขาหลวง ไหลผ่านตำบลโมคลาน ตำบลหัวตะพาน ตำบลท่าศาลา ออกทะเลที่ปากน้ำท่าสูง ระยะทางประมาณ ๓๐ กิโลเมตร
- ๕.คลองในเขียว ต้นน้ำเกิดจากเขาขี้แรด เทือกเขาหลวง ไหลผ่านตำบลดอนตะโก ตำบลโมคลาน ตำบลหัวตะพาน ตำบลท่าศาลา ออกทะเลที่ปากน้ำปากพะยิง ระยะทางประมาณ ๓๐ กิโลเมตร

๒.๕.๔ แหล่งน้ำปิด

- ๑.ห้วยเตาฮือ พื้นที่ ๓ ไร่ ตำบลดิ่งชัน
- ๒.หนองหงส์ พื้นที่ ๖ ไร่ ตำบลดอนตะโก
- ๓.สระทิดเมือง พื้นที่ ๓ ไร่ ตำบลท่าศาลา

๒.๕.๕ ประมงโรงเรียน มีดังนี้

- ๑.โรงเรียนบ้านดอนไคร ตำบลกลาย
- ๒.โรงเรียนวัดหมาย ตำบลท่าซิ่น
- ๓.โรงเรียนบ้านชุมชนใหม่ ตำบลไทยบุรี
- ๔.โรงเรียนโมคลานประชาสรรค์ โมคลาน
- ๕.โรงเรียนบ้านทุ่งชน ตำบลหัวตะพาน

๒.๕.๖ แหล่งน้ำที่รักษาพืชพันธุ์

- ๑.หนองท่าจีน ตำบลไทยบุรี
- ๒.หนองหารเปิด ตำบลไทยบุรี
- ๓.ลำคลองท่านาย ตำบลท่าซิ่น
- ๔.หน้าวัดพระเลียบ ตำบลท่าซิ่น

- ๕.ลำคลองหน้าวัดบางสาร ตำบลกลาย
- ๖.ลำคลองบางม่วง ตำบลโมคคลาน
- ๗.คลองอ้ายเขียว (หน้าวัดจันทพอ) ตำบลดอนตะโก
- ๘.ห้วยลูกนาค ตำบลหัวตะพาน

๒.๕.๗ แหล่งน้ำสาธารณะประโยชน์ที่ใช้ในการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ (ในกระชัง)

เป็นแหล่งน้ำกร่อย ที่สามารถเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำกร่อยในกระชังได้ โดยเฉพาะปลาเก๋า และปลากะพงขาว โดยมีประชาชนเพาะเลี้ยง จำนวน ๘๙ ราย จำนวน ๗/๔๗ กระชัง พื้นที่เลี้ยง ๖,๕๑๕.๕ ตารางเมตร โดยมีรายละเอียด ดังนี้

- ๑.คลองท่าสูง จำนวน ๒๔ ราย จำนวน ๑๙๒ กระชัง พื้นที่เพาะเลี้ยงจำนวน ๑,๖๑๖ ตารางเมตร
- ๒.คลองบ่อนนท์ จำนวน ๑๑ ราย จำนวน ๕๔ กระชัง พื้นที่เพาะเลี้ยงจำนวน ๓๙๙.๕๐ ตารางเมตร
- ๓.คลองปากพะยิง จำนวน ๕๔ ราย จำนวน ๕๐๑ กระชัง พื้นที่การเพาะเลี้ยง ๔,๕๐๐ ตารางเมตร

๒.๖ จำนวนเรือประมง แยกเป็นประเภท ประมงพาณิชย์และประมงพื้นบ้าน มีดังนี้

๒.๖.๑ เรือประมงพาณิชย์ ทั้งหมด จำนวน ๙๙ ลำ โดยแยกเป็น

๑.เรืออวนลาก จำนวน ๘๑ ลำ โดยแยกเป็น

-อวนลากคานถาง จำนวน ๒๕ ลำ

-อวนลากแผ่นตะเฆ่ จำนวน ๕๖ ลำ

๒.อวนติดตา จำนวน ๒ ลำ

๓.ลอบปู จำนวน ๑๖ ลำ

๒.๖.๒ เรือประมงพื้นบ้าน ทั้งหมดจำนวน ๖๔๗ ลำ

๒.๗ จำนวนประมงอาสา ปี ๒๕๕๘-๒๕๖๓

จำนวน ๕ ราย

๒.๘ จำนวนศูนย์เรียนรู้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพสินค้าเกษตร (ศพก.)

- ศูนย์เรียนรู้หลัก จำนวน ๑ ศูนย์
- ศูนย์เรียนรู้เครือข่าย จำนวน ๖ ศูนย์

๒.๙ ผลผลิตจากการทำการประมง

๒.๙.๑ ปริมาณการจับสัตว์น้ำประมงพาณิชย์ โดยประมาณต่อปี

ชนิดสัตว์น้ำ	จำนวนสัตว์น้ำที่จับได้ (กก.)
ปลาเก๋า	๘๕๖
ปลากะพง	๒,๑๖๐
ปลาทุลั้ง	๑๒,๓๐๒
ปลาสีกุน	๑๕,๙๔๐
ปลาทรายแดง	๒๒,๕๒๐
ปลาปากคม	๕,๓๓๐
ปลาดาทหวาน	๕๓,๙๓๖
หมึกกล้วย	๙๒,๔๒๘
หมึกกระดอง	๔๒๘,๑๓๒
หมึกสาย	๕๐,๐๔๐
ปูม้า	๘๖,๓๔๓
กุ้ง	๒๑๕,๓๙๖
กั้ง	๑,๑๓๐
สัตว์น้ำชนิดอื่นๆ	๓๕๙,๒๙๐

๒.๙.๒ ปริมาณการจับสัตว์น้ำประมงพื้นบ้าน ต่ำกว่า ๑๐ ตันกรอส โดยประมาณต่อราย

ชนิดสัตว์น้ำ	จำนวนสัตว์น้ำที่จับได้ (กก.)/วัน
ปลาทุ	๓
ปลาลัง	๕
ปลาจวด	๓
ปลากูเรา	๕
ปลากะพงแดง	๑
ปลาอินทรี	๑
กุ้งแชบวย	๓
ปูม้า	๔
หมึกกระดอง	๒
สัตว์น้ำอื่นๆ	๓

๒.๙.๓ ปริมาณการจับสัตว์น้ำจืดในแหล่งน้ำธรรมชาติ โดยประมาณทั้งสิ้น ๑๔,๕๕๐

กิโลกรัม

-ปลานิล	ประมาณ	๑,๕๐๐ กิโลกรัม
-ปลาช่อน	ประมาณ	๑,๐๐๐ กิโลกรัม
-ปลาหมอไทย	ประมาณ	๘๐๐ กิโลกรัม
-ปลาดุก	ประมาณ	๕๐๐ กิโลกรัม
-ปลากระดี่	ประมาณ	๓๐๐ กิโลกรัม
-ปลากะตัก	ประมาณ	๔๕๐ กิโลกรัม
-สัตว์น้ำอื่นๆ	ประมาณ	๑๐,๐๐๐ กิโลกรัม

๒.๙.๔ ปริมาณการการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ โดยประมาณ ทั้งสิ้น ๑,๒๕๑.๘๐ ตัน

-ปลาดุก	ประมาณ	๑๒ ตัน
-ปลาหมอ	ประมาณ	๓.๕ ตัน
-ปลานิล	ประมาณ	๔.๕ ตัน
-กุ้ง	ประมาณ	๑,๑๓๐ ตัน
-ปลากะพงขาว	ประมาณ	๙๓/ ตัน
-ปูทะเล	ประมาณ	๐.๘ ตัน

๒.๑๐ ตลาดที่รับผลผลิตสัตว์น้ำ ส่วนใหญ่จะมีแพหรือพ่อค้าคนกลางมารับซื้อที่ท่าเทียบเรือ และนำไปขายต่อตลาดสดในพื้นที่อำเภอท่าศาลาและอำเภอใกล้เคียง

๒.๑๑ ชนิดสัตว์น้ำที่สำคัญของอำเภอ ได้แก่ ปลานิล ปลาหมอ ปลาดุก และปลากะพงขาว

๒.๑๒ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการประมงในพื้นที่

- สำนักงานเกษตรอำเภอ
- สำนักงานปศุสัตว์อำเภอ
- สำนักงานเจ้าท่าภูมิภาค จังหวัดนครศรีธรรมราช
- จุดตรวจเรือประมงส่วนหน้าท่าศาลา (FIP ท่าศาลา)
- ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงอ่าวไทยตอนล่าง (สงขลา)
- ศูนย์พันธุกรรมสัตว์น้ำนครศรีธรรมราช
- ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงน้ำจืดเขต ๕ (สุราษฎร์ธานี)
- ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงน้ำจืดนครศรีธรรมราช
- ศูนย์วิจัยสุขภาพสัตว์น้ำสงขลา

๒.๑๓ สัตว์น้ำควบคุม

- กุ้งก้ามแดง จำนวน ๑๒๔ ราย
- จระเข้ ๑ ราย จำนวนที่แจ้งครอบครอง ๔๓/๓ ตัว

๒.๑๔ ท่าเทียบเรือประมง ที่จดทะเบียนทั้งหมด ๑๔ ท่า แบ่งเป็น ท่าเทียบเรือประมงพาณิชย์ ๖ ท่า ท่าเทียบเรือประมงที่บริการน้ำหรือน้ำแข็ง ๑ ท่า ท่าเทียบเรือประมงที่ใช้สำหรับจอดพักเรือประมงเท่านั้น ๔ ท่า และถูกยกเลิก ๓ ท่า

๒.๑๕ ปัญหาและอุปสรรค

- ชาวประมงขาดความรู้ด้านวิชาการและเทคโนโลยีการผลิตที่สมัยใหม่
- ขาดแหล่งเงินทุน
- ประสบปัญหาการกดราคาจากพ่อค้าคนกลาง
- ประสบปัญหาภัยแล้งและน้ำท่วมทุกปี
- สังคมเมืองขยายตัว พื้นที่ทำกินราคาแพง ไม่สนใจในการประกอบอาชีพด้านการประมง
- ไม่ได้ใช้เทคโนโลยีในการสืบค้นข้อมูล วิจัยการใหม่ๆ
